

SETMANARI REPUBLICÀ CATALÀ

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PRIM, 201

Sotscripció: Un mes, 50 cènts. Número solt, 10 cènts.
ANUNCIS, INTERCAL'LATS I REMITITS
Preus convencionals

LA TRAGEDIA DE LA FAM

Als morts del 17 de gener Escolteu, dones riques!

Una altra volta, heròics ciutadans que caiguéreu mortalment ferits defensant la nostra lliberal vila contra les turbes sanguinaries del poder absolutista, RENOVACIÓ i amb ella tots els esperits democràtics, ve a descobrir-se davant de vostres tombes i a fer-vos l'homenatge que mereixeu per vostra sacrifici en els altars de la raó i de la llibertat.

Una altra volta som aquí amb el dol al cor; una altra volta venim a pregar per vostre repòs; una altra volta abaixem les nostres testes davant el record de vostre martiri, una altra volta en fi tornem amb els punys closos, amb la protesta als llabis i amb el pit oprimí de rabia i de coratge, car els absolutismes governen; la constitució és falsa, la patria segueix esclavitzada per noves masses oligàrquiques de buròcrates, de militars i de polítics.

Però, morts de gener, les velles dinasties que tanta sang han fet vessar en el transcurs dels segles, o cauen o trontollen; les ambicions imperialistes s'estrellen en els camps de batalla de tot el món davant l'unió de les masses democràtiques; els absolutismes militars veuen proper el seu capvespre i s'apressen a una defensa que serà inútil; la massa burgesa, que no volgué repartir amb el proletariat els beneficis de la revolució francesa, es retira espantada davant el progrés del socialisme.

Morts de gener, l'hora de la victòria s'apropa. De les ruïnes, de la devastació, de l'incendi i dels rius de sang, s'aixeca el sol de la llibertat esplendorosa, l'unió dels pobles lliberals, el respecte als drets dels homes i de les col·lectivitats, el triomf dels ideals que vosaltres sustentàveu.

Morts de gener, espectres dels que lluitàreu per la llibertat; espectres dels que moríreu per la llibertat, alceu-vos; sortiu de vostres tombes i veniu a celebrar el vostre triomf, el nostre, el de totes les democràcies mundials.

LA REDACCIÓ

Les revolucions, igual que les òperes, tenen sos preludis, però així com l'un és en música, l'altre és en exclamacions d'odi i crits dels paries, que la fam fa sublevar.

Aquest és el present preludi: la fam; i als que's creguin que és fàcil acovardir-la ensenyant-li uns quants cavalls i uns quants sabres, infeliços! és com si's pretengués apagar un foc amb petroli. Sabeu quin és l'enemic més gros de la fam? El pá. A aquestes dones, de les que's diu que són pertorbadores de l'ordre; a aquestes dones que's llencen al carrer perquè no resta en la llar ni llum ni claredat, doneu-los el que els hi manca, i les veureu transformades en dones de sa casa.

En elles está el verdader sentiment dels pobles; elles, sofridores de sí mateix; acostumades al sacrifici a que están imposades des de petites, en el present s'hán tirat al carrer; no demanen cap canvi de govern, no demanen res impossible: demanen pá.

Vosaltres, les dones riques; les que viviu en amples cambres; les que en vostra llar no hi ha mancat mai res; les que, quan petites, els reis que per als nens pobres sempre han estat dolents,

a vosaltres us portaven forses joguines; les que gasteu més per a polir-vos del que poden gastar mils families per a mantenir-se; les que per a distreure-us, jugueu a juntes de caritat, perquè es cosa que, de passada, dona llustre; qué faríeu si veíssiú que vostres fills, aquests nens tant cuidats, de cabells dor, que sempre tenen els llabis vermellosos; qué faríeu si els pobres infants estiressin els vostres pits escualits de miseria i que d'ells no'n sortís l'aliment per als que fins la vostra sang els donaríeu, i que ploressin de gana, que és un plor tant diferent del que fan els vostres; qué faríeu — torno a repetir — vosaltres, les que esteu en sumptuosos palaus; les que el més petit pas que doneu, temeu que pugui despertar i molestar als vostres fills, qué faríeu si no els podíeu donar pa, ni tingússiú foc a la llar?...

Penseu, doncs, que aquelles dones que heu vist aplegades a mils pels carrers de la ciutat, són mares; que els seus fills están plorant en el breçol; que els han promés que quan tornarien a casa els portarien pa, i que l'esperen amb cara sèria — pobriçons! — perquè encare que petits, han vist vetlles sense foc ni

FERRER

SASTRE

Ex-tallador de la Sastreria New-York
PELAI, 34, 1.º, 2.º : BARCELONA

L'especialitat d'aquesta casa
 consisteix en el bon gust en
 els genres, en el tall perfec-
 cionat i en la confecció
 acurada

Academia de Tall i Confecció

Directora

Dolors Colomer de Lleget

Professora titular amb nota
 brillant en l'Escola Provin-
 cial de Tall de Barcelona

TALLER de MODISTERIA

en color i blanc

a càrrec de la mateixa Directora

Classes a hores convingudes

Dematí, tarde i vespre

San Roc, 10, 1.º : Granollers

Café i Restaurant

de la

Estació de M. Z. A.

a càrrec de

Manuel Argemí

Se serveixen coberts des de 250 pessetes
 Vins i licors de totes classes

Servei a domicili : Preus convencionals

Serviment esmerat a l'arribada dels trens

VENDA DE GEL

en tot temps de l'any

claredat. Penseu que aquelles
 dónes; que aquelles mares, poden
 anar a parar als peus d'un cavall
 dels mantenedors de l'ordre i que
 poden morir aixafades per haver
 volgut donar un mós de pa sucat
 amb llàgrimes, al pobret fill que
 han deixat tot sol a casa, plorant
 la cançó trista de la gana...

Es necessari que us esforceu
 per a comprendre la tragedia de
 les liars obreres; és precís que
 sortiu de les vostres cambres per-
 fumades; que baixeu dels vostres
 palaus, i que allargueu les mans
 a les vostres germanes, que pas-
 ssen en corrúa interminable de
 dolors i sofriments.

Si no feu aixó; si el vostre or-
 gull i el benestar que disfruteu,
 us porta a l'extrem de no enten-
 dre-les ni atendre-les, sortirà in-
 dubtablement un nou cabdill que
 igual que va fer Desmoulins, que
 va acompanyar a les dónes de
 París cap a les Tulleries, sabrà
 acompanyar a les de la nostra
 terra capon, en aquests moments
 tràgics, hi han altres que, fent
 escarni de les més altes virtuts,
 mentres la fam apareix com un
 fatídic espectre en milers de liars,
 elles somriuen, menjant amb co-
 verts d'or i distreien-se en con-
 verses més o menys íntimes amb
 els amics.

J. CUCH

RÁPIDA

DE LA GANA. — Un volgut company de
 causa que conix de les miseries de la vida, ens
 ha contat el cas que segueix, donant-lo com a
 cert.

Fa pocs dies que un obrer pobre de la locali-
 tat envià a un seu filllet a comprar cansalga a

la tenda, però a fiar; negant-se'l tender a efec-
 tuar la venda si no hi anaven amb els diners a la
 mà.

— Diques al teu pare — va dir-li el tender al
 noieta — que, a causa de les circumstàncies que
 a travéssem, hem acordat no donar res a ningú
 si no paguen «al contado». No fiem, are!

A l'arribar el noieta a casa seva, va transme-
 tre al seu pare les paraules del tender.

— Què va fer aquell obrer? — Escolteu:

Va agafar un ganivet i, amb la major natu-
 ralitat del món se dirigí a la tenda, on, treient-
 se el ganivet, va tallar un bocí de cansalga de
 la penca que hi havia penjada al taulell, a l'en-
 sems que deia al tender:

— Degut a les difícils circumstàncies que
 a travéssem, quan en una tenda només venen «al
 contado» i no ens voler donar al menjar a fiar,
 ens el sabem prendre —

— Comentarís? — Cap. Es un cas en què es
 va aplicar, amb més o menys justícia, la llei de
 compensacions.

SECCIÓ CULTURAL

UNA ACCIÓ INOLVIDABLE

El domingo, en ocasió del banquet celebrat en «La Unió Liberal», se hizo público y notorio lo que de una manera más o menos velada se venía indicando sobre cierta cantidad depositada por un amante de la cultura popular, para edificar en Granollers un local destinado exclusivamente a escuela. No vamos a discutir — como se ha hecho en algunas mesas de café y en conversaciones particulares — sobre la oportunidad de indicar al pueblo la noticia. Vamos a hablar del acto en sí y de lo que para nosotros representa; afirmando, de paso, que noticias de esta clase, en todas ocasiones es hora apropiada para que el pueblo se entere; y que cuando el acto es noble y desinteresado, no pueden ni deben desvirtuarse particularmente serres mezquinos y ruines, guiados por pasiones políticas rastroeras; serres y hombres que, no pudiendo comprender lo que es y lo que vale un hombre que demuestre amar a su pueblo, se valgan de artimañas para quitar importancia a un acto que el que pretende llevar a buen término el exímio ciudadano don Ginés Pereantón,

Habíamos repetido centenares de veces, que nuestra villa hallábase huérfana de cuantos medios de cultura son, no sólo necesarios, sino indispensables para que todo pueblo lle-

gue a tener una serie de espíritus que piensen y quieran, una generación educada e instruída en el buen sentido que reclaman las necesidades actuales, que supiera y quisiera llevar a término el milagro de elevar el espíritu ciudadano a las regiones de lo noble y elevado, sacándolo del bochornoso fango en que — cual inmundos reptiles — ha tiempo se arrastra y revuelve

Y como para nosotros, que soñamos en una sociedad purificada y noble, el único camino para llegar a este límite es la escuela, de aquí que ahora más que nunca, esperemos ver realizados nuestros ensueños.

Necesitábamos educar e instruir a vuestros hijos. No era posible continuar un día más en la situación en que nos hallábamos; y resolver el problema primero y capital, la buena voluntad noble y desinteresada de un hijo de esta villa, pagando cuantas pesetas sean necesarias para edificar en Granollers un grupo escolar, un edificio destinado exclusivamente a escuela, que honrando a Granollers y a su donante, sea el punto de apoyo sobre el que debamos levantar el edificio de la cultura ciudadana, sea el punto de mira que deben tener por norma cuantos en nombre de Granoller y en beneficio de la clase humilde, vengan mañana a pedirnos vuestro voto para representantes en el Ayuntamiento, Diputación o Cortes de España.

Necesitábamos locales para escuelas, porque teníamos pocilgas que no reunían ninguna condición higiénica ni pedagógica. Era imposible que en aquellos lugares tétricos y desmantelados pudieran vivir bien maestros ni alumnos. Convenía hacer la escuela agradable a nuestros pequeñuelos, para que, en lugar de ser el sitio que repugnaba pasar horas enteras, sea el lugar donde se encuentren mejor de cuantos frecuenten o puedan frecuentar. Y esta necesidad, sentida con toda el alma por cuantos amamos a los pequeñuelos, por cuantos creemos y soñamos en lo mucho que pueden hacer nuestros hijos en bien propio y de la humanidad; nos lo resuelve un ser con alma grande, un hombre que también quiere a la niñez y, como nosotros, espera mucho de los hombres que llegarán mañana a ocupar nuestros sitios en diferentes esferas sociales.

Sin duda, don Genís Pereantón reconoce lo mucho que vale la educación e instrucción del ciudadano; y al ver a la villa que le vio nacer huérfana de lo mejor que puede anhelar todo hombre consciente, ha querido llenar el vacío inmenso que se notaba en Granollers, y

que sin él seguramente hubiéramos tardado mucho a poseerlo, en el supuesto — que es mucho suponer — que hubiera llegado algún día.

Y vosotros, habitantes de esta villa, ¿no habéis pensado aún lo que representa esta acción del hombre que quiere a sus conciudadanos? ¿No habéis comprendido todavía la magnificencia de esta acción o de otra semejante? A los que han pensado y comprendido el inmenso valor que tiene el hombre que, en medio de tantas miserias, egoismos y fanatismos como dominan la humanidad, se desprende de un montón de pesetas para que su pueblo se eduque, nada tengo que decirles. Y no debo decirles nada, porque ya comprenden la trascendencia de esta acción. Pero a los que no han pensado todavía en ello, a aquellos que duermen siempre, menos cuando conviene a alguien que despierten; a los que duermen por conveniencia y a los que lo hacen por ignorancia, a estos sí que les digo:

Pensad y agradeced. Es triste un pueblo que no piensa; pero es malvado el pueblo que no agradece. Y a mí me satisfaría en gran manera, que no fuera el pueblo de Granollers, en esta ocasión, ni *triste* ni *malvado*.

Pensad, pueblo liberal de Granollers, que hasta no ha mucho, si había alguien que dejase alguna cantidad era con miras a la vida eterna; era para conventos, iglesias o elementos clericales. Pensad que ahora, ya no sólo se piensa en lo eterno, sino que nos acordamos de lo terrenal, se da a la escuela; a aquellos les llamábamos creyentes o fanáticos; a éstos les llamamos filántropos, hombres que hacen bien y que se sacrifican para sus semejantes.

Nosotros, que creemos en la redención del hombre y que consideramos que sólo se puede realizar mediante la escuela, saludamos cordialmente al gran patricio, honra de Granollers, y desde el fondo de nuestro espíritu deseámosle que pueda ver el fruto de su esfuerzo; por largos años y que haya miles de seres, infantiles hoy, hombres mañana, que recuerden el nombre de don Ginés Pereantón, unido al comienzo de la era de prosperidad y grandeza de la villa de Granollers, obra que entre todos hemos de llevar a término.

P. VEGUÉ

L'homenatge als senyors Torras i Montañà

Diuenge passat se celebrà a «L'Unió Liberal» un dinar en honor del diputat provincial en Francesc Torras Vilà i de l'alcalde popular en Joan Montañà.

A mig dia acompanyats els homenatjats de una grossa comissió que'ls anà a cercar a casa seva, se dirigiren tots plegats al local de la «Unió», on abans de dinar, l'orquestra «La Moderna» va executar un selecte concert.

Acabat aquest, se procedí a servir el dinar per l'acreditada «Fonda d'Europa».

L'aspecte del saló platea era magnífic; tota la planta baixa era plena de comensals, així com també va haver se d'habilitar les llotges de platea a fi de que hi capigués més gent.

Presidiren els senyors Torras i Montañà, als quals els feien costat una pila de personalitats de tot el districte. Hi havia casi tots els regidors de la «Coalició Liberal Demòcrata Autonomista». El marquès d'Olèrdola, seia al costat del senyor Torras i al costat del senyor Montañà destacava la noble figura del senyor Genís Pereantón, digne del més gran reconeixement del nostre poble que, gracies a la seva generositat, tindrà en breu un gran casal per a escoles.

ment del nostre poble que, gracies a la seva generositat, tindrà en breu un gran casal per a escoles.

Al destapar-se'l xampany, inicià's brindis en Esteve Garrell, fent ofrena als senyors Torras i Montañà de dos artístics pergamins deguts a la ploma del professor de caligrafia de l'Institut de Reus, senyor Ramón Serra i Vifias i llegint una vibrant poesia apropiada a l'acte.

Seguí en l'ús de la paraula el regidor republicà de La Garriga, en Salvador Fortuny. Digué que parlava en nom dels republicans d'aquella població. Parlà de l'administració de Granollers i de les lluites polítiques de La Garriga.

Brindà també, Batista, del Centre Radical del Camp d'en Grassot. Amb oratoria eloqüent i amb frases molt punxantes, atacà a en Cambó i a la Lliga.

El doctor Suriñach Daví, de Vich, parlà en nom dels demòcrates d'aquella comarca. Demanà que'ls d'aquí els vagin a ajudar per a fer triomfar ben prompte els ideals de la Democràcia.

El digne tinent d'alcalde de Badalona senyor Sió parlà de la propera lluita de diputats a Corts. Digué que'ls regionalistes ja fa temps que's preparen per a fer venir a aquest districte un candidat que no serà en Plaja.

L'ex alcalde popular de Badalona, senyor Casas, va dir que parlava en nom propi i que s'adheria entusiastament a l'acte.

Parlaren també els homenatjats senyors Montañà i Torras, fent historia, el primer, de la política de Granollers i el segon, atacant a la Lliga de la qual, digué, en aquest districte representa l'immoralitat. Feu l'afirmació de que els lliberals demòcrates seran desinteressats en l'elecció de candidat en la propera lluita electoral. Igual espera que ho seran els republicans. Després de parlar de l'administració del nostre municipi, aludí al geste generós d'un fill de Granollers, el senyor Genís Pereantón, que, després d'estar una infinitat de anys absent, ha donat una important quantitat per a construir una escola amb tots els mètodes més moderns de la pedagogia. A l'abraçar lo, en nom de tots els concurrents, aquests, posats de peu, prorromperen en llarga ovació.

Per últim, s'aixecà per a brindar l'ex alcalde de Barcelona, el senyor marquès d'Olèrdola, en un discurs magistral, la tònica del qual fou atacar a la Lliga i a en Cambó; recomanà, també, que és necessari fer un gran nucli d'esquerres, per a donar la batalla a les dretes en les properes eleccions.

Tots els oradors que brindaren foren calorosament aplaudits.

S'adheriren a l'acte, entre molts d'altres, els senyors Andreu de Boét; Isern, diputat provincial, Rovira Agelet, president de la diputació de Lleida; Puig d'Aspre, diputat provincial i Joan Pujol, excoronel de l'exèrcit i exdiputat provincial.

En nom de la comissió organitzadora, en Josep Garrell donà les gracies a la concurrència per haver respost en tant gran nombre als seus desitjos de fer un acte digne dels mèrits dels homenatjats.

NOVES

CONSTITUCIÓ. — Havent arribat a un acord definitiu els dos agrupaments de joves republicans d'aquesta vila, adherits al Partit Republicà Català, han quedat fusionats en un sol que, amb el títol de Centre Republicà Au-

tonomista, tindrà interinament el seu hostatge en la plaça d'en Perpinyà, 25, o sigui el mateix local on estava instal·lada la avui disolta entitat «Foment Republicà Català».

La junta directiva del nou «Centre Republicà Autonomista» ha quedat constituïda en la forma següent: president, Pere Vegué; vicepresident, Vicenç Viaplana; tresorer, Joan Lleget; secretari, Amadeu Barbany; vicesecretari, Frederic Riera; vocals, Pere Golobardes, Lluís Olivé, Esteve Serras i Josep Segué.

— Els que vulguin inscriure's com a socis del nou Centre, poden passar a fer-ho en el local del mateix els dijous, de les nou a les deu del vespre.

EN FRANCESC MONTAÑÀ. — El passat dijous tinguérem la gran satisfacció de poder estrènyer la mà d'aquest nostre volgut amic i company de redacció que, com saben els nostres llegidors, ha estat fins ara a Paris, en quina capital ha perfeccionat els seus estudis.

En Montañà estarà una mesada entre nosaltres, que, després de la malaltia que ha sofert, li convingrà segurament per a la convalescència, i, passat aquest temps, se'n tornarà a França, a exercir els seus bons serveis de metge.

No cal dir lo molt que celebrem aquesta seva companyia.

LES SUBSISTENCIES. — El divendres al matí, es reuniren a la plaça Gran un nucli molt nombros d'obreres, del qual se'n destacà una comissió que pujà al despatx de l'alcalde per a exposar-li la situació crítica que atravesaven els obrers, que, per falta de força elèctrica, es veuen obligats a paraitzar els seus treballs.

Amb molta raó digueren les comissionades que, mentres els queviures puguen de preu de una manera escandalosa, les setmanades van escursant-se cada dia més, fent imposible la vida dels treballadors.

El senyor Montañà, que, com és particular en ell, rebé molt atentament a les comissionades, els hi va prometre que procurarà per tots els medis una satisfactòria solució a aquest conflicte; i, segons tenim entès, va començar ja'l mateix dia'ls treballs encaminats a restablir la normalitat.

Les obreres, que's portaren de manera molt correcta, se varen disoldre al baixar la comissió del despatx de l'alcaldia.

ASSEMBLEA. — Promptament tindrà lloc en aquest districte electoral una important reunió dels partits d'esquerra antidinàstics per a designar el candidat que haurà de lluitar en les vinents eleccions.

Aquesta és la forma acordada pels directors dels partits republicans coaligats, per a la designació del futur diputat nostre.

REUNIÓ. — Per a avui a la tarde està convocada reunió general de socis a «La Unió Liberal».

En aquesta reunió s'ha de tractar de l'organització dels actes commemoratius del 17 de gener, així com també de l'«assumpte Bassas», que, no sabem el perquè, en les convocatòries en diuen «Asunto «Orfeó Granollerí».

CONFERENCIA. — Avui a la tarde el diputat provincial per aquest districte, en Francesc Torras, donarà una conferencia en el saló teatre de la societat «La Alhambra» de La Garriga.

IMP. DE E. GARRELL : GRANOLLERS

BANCA I BORSA

CLAVÉ, 34
GRANOLLERS

Operacions de Banca de totes classes : Negociació
i cobro d'efectes de comerç : Emissió de Xecs :
Ordres de Borsa : Negociació i cobro de Cupons

Ferràn Palau S. O.

Corresponsals del Banc de Barcelona (Sucursal 1) i del Banc Hispà Americà

Restaurant
Casanovas

Se serveixen coberts i a la carta
Habitacions amoblades pera families
Banys : Llum eléctrica

Teléfono 2-3-4-0

Rambla del Mig, 3 (Davant del Teatre Liceo)
BARCELONA

Carruatjes de lloguer
d'en
Fortunat Casademunt

**SERVEI INMILLORABLE
PREUS ECONÒMICS**

Prim, 55 : Granollers

V^{DA} **DE P. BONET**

Carrer d'Aribau, 9 : BARCELONA

Reproduccions artístiques
Fotogravats : Autotopies
i Tricromies

Fàbrica de
Estoigs i Mostruaris
de totes classes

Josep Terraza

(Abans Gari)

Plateria, 35 : BARCELONA

 España Vitalicia

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS
Metge Representant: DON ALFRED CANAL

TAULA DE SUBSIDIS

Categorías	PRIMES		SUBSIDIS DIARIS			SUBSIDI DEFUNCIÓ
	De 10 a 42 anys	De 42 a 55	Medecina	Ciruj. Major	Ciruj. Menor	
1. ^a	0.60	0.95	1.50	1.50	1.00	12.50
2. ^a	1.10	1.35	3.00	3.00	2.00	25.00
3. ^a	1.60	1.85	4.00	4.00	2.50	35.00
4. ^a	2.10	2.60	5.00	5.00	3.00	40.00

NOTA IMPORTANT : El subsidi per defunció pot augmentar se fins a 200 ptes. satisfent una sobre-prima de 0'20 ptes. cada mes.

SASTRERIA I NOVITATS

DOMINGO JUBANY

Carrer de Sta. Agna, 22, 1.º
BARCELONA

Las Novedades

Clavé, 8 : Granollers

Camises, Corbates, Gorres, Tirants, Lligues, Genres de punt,
Roba blanca de Senyora, Cefirs, Gemelos, Toballoses, Manteleria,
Paraigues i Perfumeria

Els que vesteixen a la moda, compren a n'aquesta casa

E. Vergés Batrolí & C.

Articles de novitat per a senyora
Especialitat en Bruses i Brodats

Carrer d'en Fontanella, 17 : Barcelona

SASTRERIA

de

J. Sitjes Freixas

Gran assortit en trajos de llana i fil

Preus baratissims

Plaça Major, 27

Olis minerals

Majó i Planas

Carrer del Vidre, 2, pral.

BARCELONA